

KIADÓHIVATAL.
Budapest, Eszterházy-utca
12. sz.

Előfizetési díj:
Egész évre... 4 frt — kr.
Fél évre... 2 frt — kr.
Negyedévre... 1 frt — kr.
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemé-
nyek a szerkesztőséghez, pénz s
értéküldemények reklamációk al-
talanban a lap anyagi részét illető
levelezések pedig a fel. szerkesztőhöz
(Gyöngyösi-utca 9. sz.) intézendők.
Megjelen minden pénteken.

NÉPJOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Budapest, Vas-utca 15. sz.

Előfizetési díj:
Egész évre... 4 frt — kr.
Fél évre... 2 frt — kr.
Negyedévre... 1 frt — kr.
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemé-
nyek a szerkesztőséghez, pénz s
értéküldemények reklamációk al-
talanban a lap anyagi részét illető
levelezések pedig a fel. szerkesztőhöz
(Gyöngyösi-utca 9. sz.) intézendők.
Megjelen minden pénteken.

Vészes föllegek.

Vészesek azok a sötét föllegek, melyek Galiczia láthatárát elborítani kezdik. Aggasztók ama jelenségek, melyeknek híre hozzánk a Visztula partjai mellől érkezik. Ha 1846-ra gondolunk vissza, arra a vérfürdőre, melyet a nép dühe a nemesség életében s vagyonaiban elkövetett, ha magunk elé vesszük a történelem évlapjait s átvizsgáljuk annak a lázadásnak elnyomatására tett munkálatokat s megszivleljük a nyomort, a mely minderre bekövetkezett, lehetetlen akkor meg nem döbennünk, ha meggondoljuk, hogy mindaz ma újra bekövetkezhet.

És ha most a komoly veszedelem esélyeit vesszük, a nélkül, hogy a butábbnál butább hivatalos okadatolásokra figyelnének, ha nézzük a galicziái pórok szájalomra méltó helyzetét, melybe a zsidóság sodorta, s ha északkeletre vetünk pillantást s az orosz agitáció befolyását vetjük latba, akkor nem fogjuk továbbra lehetetlennek tartani, hogy az elégedetlenség végre kitört, hogy komolyabb alakokat öltön, mint az volt, mely 40 évvel ezelőtt nyílt lázadásban talált kifejezést.

Orosz agitáció és zsidó nyomás! Kell-e több, hogy egész népek lázadjanak föl? Kell-e több falvak, s városok lángba borítására, gyilkolásra, fosztogatásra, revolúcióra?

És épen azért találjuk a helyzetet Galicziában oly vészteljesnek, mert: orosz agitáció és zsidó nyomás karöltve ma-holnap nálunk is megkezdhetik annak lehetővé tételét, a mi most Galicziában kezd megvalósulni. Mert Felső-Magyarország népe is inficiálva van a zsidóság által s csak orosz rubelek pöngése szükséges arra, hogy nálunk is felüsse a nyílt lázadás fejét?

Csak nyissanak még több kaput a bevándorló pájeszesek elé, csak dédelgesse a kormány a nép véréből élősi zsidóságot, hunyjon tovább is szemet a fosztogatásnak, s tőrje a nép kiszopását — a következők el nem maradhatnak — elmondtuk mi már azt — nem egyszer! Hogy Tisza Kálmán is azt a mentséget fogja használni, mint Galicziában tették, hogy azért van ez, mert a buta nép azt gondolja, hogy ez év folyamán a világnak vége lesz — azt nagyon is el akarjuk hinni, kitelik a Tisza fejéből ez is, csak arra nem akar jönni, hogy édes barátai, hogy a zsidók képezik az elégedetlenség főokát.

De van még egy figyelemre méltó mozzanat, a mely mindenesetre hozzájárult a galicziái eseményekre egyik szélesebb elterjesztéshez.

Meghozta a népfölkelési törvényt. Ausztriában és nálunk is e fölött fognak a napokban határozatot hozni, s azt természetesen megszavazni. Már pedig a titkos bujtogatók Galicziában, épen ezzel kezdték akna munkájukat.

Miért nem akarják tehát a gyermeket igazi nevének megnevezni?

Orosz bujtogatás, zsidó járom, népfölkelés — ez az a három tényező; ugyanazok, melyek ellen mi szüntelen harcolunk, s melyek a galicziái népet most oly végtelenül elkéseredetté teszik!

Ezt jó lesz megfontolni mi nálunk is. Ne fogadják el a fölkelési törvényjavaslatot, ne engedjenek a zsidóknak, s üzenjenek érelyes harczot az orosz bujtogatásnak, külön-

ben ma-holnap Felső-Magyarország is lángokban fog állani. Hát csak ilyen esélyre fog kijózanodni a „liberális“ párt?

Hogy áll a világ?

A nagy vajudással végbement beketatarozás hosszadalmas műve, fájdalom, hiába örvendezteti a kedélyeket, mert a hónapokon át tartott erőmegfeszítések eredménye nagyon is látszólagos, nagyon is kétes és a gondolkozó, távolabb látkörbe néző figyelőt korántsem elégítheti ki. Sándor bolgár fejedelem engedett ugyan a nyugoti hatalmak kívánságainak és elfogadta a portával létrejött egyezést; ő Kelet-Ruméliának öt évre kinevezett kormányzója lesz: de vajjon ez öt év alatt mi történik és a politikai láthatáron milyen átalakulások fognak életbe lépni, azt nem a Marika partjain, hanem távolabb a Keleten és pedig a Paropamizus hegység nyugoti lejtőjén, az Oxus vidékén és a Szulejmani hegylánc északnyugatra kinyúló ágainak völgyeiben kell megfigyelnünk, hogy Európa vagy helyesebben szólva a világ békéjéről kellő fogalmat szerezhessünk.

Itt, a nagyobb közönség szemei elől elzárva, oly események vannak készülöben, melyek, sajnos ugyan, épen az ellenkező nézetéről győznek meg bennünket, mert azt látjuk, hogy a súlyos bonyodalmak boszorkány katlanát lázas tevékenységgel kavargatják és nem öt, hanem alig tarthat két évig, hogy oly események által lepetünk meg, melyeket, előre sejtve ugyan, mégis mind a távolabb jövőre vindikálni szerettünk.

Értem az angol és orosz vetélkedések vész teljes sakkjátékát, melyről jelen cikkemben szólni akarok.

Mindenekelőtt legyen szabad az orosz és angol vasuti készülődésekre figyelmeztetni, oly készülődésekre, melyek a két vetélytárs részéről nagy buzgalommal, lankadatlan erélyvel, óriási költségekkel folytattnak. Az orosz kormány tudvaleg már évek előtt az ugynevezett transzkaspiai vasut kiépítéséhez fogott. Még Skobelew hadjárata előtt megkezdődött a nagy mű, a mi-hailowski öböltől keleti irányban, a Persia északi határát kepező hegység mentében, Merv vagy helyesebben mondva Szarakhsz felé. Ennek egy része, t. i. a tengerparttól egészen Kizil-Arvatig, már évek előtt elkészült. Itt a keskeny vágányu vasutnak a legnagyobb nehézségekkel kellett megküzdenie, a mennyiben a sinek, a fenéktelen homokból álló talajon lerakva, csak nagy erőfeszítéssel voltak használhatók.

Az e ponttól 130 angol mértföldnyi távolságban levő Askabadba, a mérnökök feladata már sok tekintetben könnyebb volt, a mennyiben a vidék nagyobbára termékeny agyagból áll. Askabadból a vasut, egészen termékeny vidéken keresztül, Giaursz Lutfabad Kahka Ducsah telepeken keresztül északkeleti irányban a Herirud folyó partjáiig ér és innét ismét egy kis, homokból álló pusztadarabot átszelve, Mervnek tart. Míg e sorokat írjuk, addig az új vonal egész a Herirud partjáiig már forgalomban van és ha nem csalódunk, mintegy május közepe tájt, a közlekedés Merv és a Kaspi tenger keleti partjáiig egészen elő lesz állítva. Az oroszok itt lázas tevékenységgel dolgoznak, még pedig 4—5000 turkómán napszámossal és hogy egyebet ne említsek, mintegy 3 vagy 4 verstnyi területen a sineket lerakják. A Mervtől 118 angol mértföldnyi távolságban levő Csárdsui városáig, azaz az Oxus partjáiig az új vonalak szintén óriási nehézségekkel kell küzdenie, de a muszka szívósság alkalmasint ezt is legyőzi és alig fog egy félévbe kerülni, midőn a transzkaspiai tartomány az orosz

Turkesztánnal összekötve, azon stratégiai vonal elkészül, mely a délfelé szándékozott operációkra okvetlenül szükséges volt. Az orosz kormány ezen közlekedési vonal megteremtésével részint déli Oroszországból, részint pedig Szibériából, seregeit legnagyobb biztonsággal szállíthatja a jövő csatater színhelyére, tervei valóításakor semmiben sem lesz megakadva, tekintve, hogy az egész vonalon akadálytalanul előre nyomulhat.

Hátra volna még a Herirudtól, azaz Szarakhsztól a Murgab partjáiig, nevezetesen Pendsdehig vezető rész. Ez mindösszesen 78 angol mértföldet tesz, melynek kiépítésével a muszka alig fog sietni, miután az angol ezen vállalkozást nyílt „casus belli“-nek tekinti és nincs is szüksége a sietésre, miután a Pendsdehi oázisban most egész kényelemmel elhelyezkedik és innét nagy könnyűséggel 2—3 nap alatt seregeit Herátrnak viheti.

Lássuk már most, hogy ezen sakkhuzással szemben az angol mit csinál. Anglia a szerencsétlen Gladstone kormány következtében a Beludszisztán, vagy helyesebben mondva Kandahar felé vezető vasutja kiépítésében jócskán hátramaradt és bármennyire erőlködnek is, hatalmas segédforrásai tökéletes felhasználása mellett, alig lesz képes 2 év előtt oda jutni, a honnét az északról délfelé nyomuló oroszokkal sikeresen szembe szállhatna. Ezen vészteljes hátramaradásának oka először a Gladstone-kormányának szerencsétlen hiszekegyisége, melynek folytán 4—5 év kárba ment, míg a buzgó ellenfél szakadatlanul előre haladt. Másodsor a talaj nehézségei, mert az Indus völgyén át Quetta és innét Kandahar felé vezető vasutnak számtalan hegyen át vagy keresztül kell mennie, az egyetlen sziklás talaj óriási költséget és munkát igényel és így minden erőlködése dacára Anglia csak 2 év múlva érhet oda, a hová az orosz könnyedséggel néhány hónap múlva jut.

Ennyit a 2 vetélkedő félnek rendelkezésére álló közlekedési eszközök egyenlőtlen voltáról. Térjünk immár most át a politikai fondorkodásokra és lebbentsük fel kissé a fátyolt az épen jelenleg folyó titkos műveletekről.

Oroszország, mint mindig, úgy most is nagyon ügyesen játsza a kártyáját. Az ő állása nemcsak Turkesztánban, a husz év előtt meghódított tartományban, hanem még a harcziás bátor turkómánok közt, valamint az egész északperzsa határszélen is, a legszilárdabb és legbiztosabbnak mondható. A czár szava és tekintélye korlátlanul uralkodik a kedélyeken, győztes fegyvereinek prestige-zse rémülettel töltötte meg az ezelőtt fenhéjázó, urat és törvényt nem ismerő azsiiaiak szívet sőt tovább is menve, állíthatjuk, hogy a China alatt álló keleti Turkesztán a pyramiri fensik, Rusan, Dervaz és Badakhsan lakói csak a fehér padisáht ismerik hatalmasnak és nagyak. De ez mind nem elég a muszkanak. Ő Afganistán északi részében is sympathiákat keres és e végből Abdurrahman khán saját unokaöccsére, azaz Isza khánra, ki Afganistán északi, vagyis az Oxus partjáiig terjedő tartományában uralkodik, vetette szemét. Ezen nagyon kétes értelmű uri ember már régi ismeretszékben áll az utazó rubellel, mit az angolok ugyan tagadnak vagy hinni nem akarnak, de miről nekem legbiztosabb tudomásom van: és az angol-orosz viszály legelső stádiumában, ezen Isza khán ép úgy fellep az oroszról pártolt angol trónkövetelő szerepében, mint ezt Abdurrahman, angol vednökség alatt tette. Ezen orosz fondorkodásokkal szemben az az angolok édes keveset tettek és tesznek jelenleg is. Csak legujabb időben hallatszik, hogy a tél folytán meghalálozott bokharai emir fia, az ugynevezett Kette-Töre, ki ezelőtt Indiába volt

internálva az Oxus felé utban van, hogy őcsese, az atyja helyett trónra lépett Abdul Ahad, Bokhara jelenlegi uralkodója ellen fellépjen. Persze nincs tudva, hogy a Kette-Töre mennyiben támogatják Anglia vagy Afghanistan részéről, de a mennyire a Gladstone-kormány gyávasággal határos óvatosságát ismerjük, alig hihető, hogy az egyébiránt vállalkozó és derek bokharai herceg valami különös sikert arathasson. A Zerefsán meléki, nyomasztó rabságban nevelt népek nem igen merésznek pusztára az orosz hódítók ellen fegyvert emelni és dacára a mollák fanatizmusának, valamint a Kette-Töre kedveltségének, egy oroszellenes mozgalomról csak akkor és úgy lehet szó, ha a fellépő trónkövetelő egy tekintélyes hadtest élén jelenik meg.

Az előrebocsátottakat összegezve, a hazai olvasónak nem az érdekkörétől kissé távolabb eső középázsiai kérdésekről akartam szólni, hanem inkább azon valószínűségről, mely szerint a Balkán-félszigeten nemrég megkötött béke nagyon is ideiglenes természetű és a legjobb esetben is csak néhány hónapos tartamu lehet. A keleti kérdés nem a Balkán-félszigeten, hanem Közép-Ázsiában fogja megoldását lenni. Hiába mosolyogtak diplomatáink a mindeddig üres rémképnek hirdett orosz-angol conflictusra, hiába vigasztalódott még a jeles eszű német kancellár is azzal, hogy az orosz ambitio Ázsiában csak szerencsére Európára nézve, mert bizony éppen ellenkezőleg áll a dolog. Diplomatiánk eme téves felfogásának köszönhető az oroszok minden sikere Ázsiában és sajnos, csak későn fognak arra ébredni, hogy Oroszország mennyire erősebb Ázsiában, annál hatalmasabban hallatja szavát Európában.

Görögország végre demobilizál, lefegyverkezik. Nyolcz hónap, tömérdek jegyzék-váltás s egy légió diplomata fejfájása, valamint sok ezer tonna elfüstölt kőszén kellett hozzá, míg a hatalmas lefegyverzési ultimátumban megállapodtak s a tüntető hajóraj neki készült a Pireusnak. A nem es görög nemzet megteszi Európának azt a szivességet s nem tartja tovább boldognak, demobilizál. Háboru tehát egyelőre nem lesz ott lenni, a görög tűz kialszik; de a hatalmaságok bizalmatlansággal eltelve szélednek el Athénéből. Mindenki attól fél, hogy új korszak keletkezik a keleti kérdésben és senki sem bizonyos, hogy az elaludt görög tűz nem-e fog lángra lobbani valahol messze: Herat mellett vagy Galicziában Európa fegyverben marad s a keleti háboru veszedelme ma is oly nagyságban áll előttünk, mint a mikor azt Sándor bolgár fejedelmek földélni méltóztatott.

TÁRCZA.

S a s.

Leszállt a sas, a völgy ölén
Nyugtatni fáradt szárnyait.
Virágban, illatárban, kéjben
Ob, mily jó volna mindig itt!
... E rét, mező a nyugalomnak
Békés arcát mutatja bár:
De szállj el, szállj el a mezőkről,
Föl a magasba, bús madár!

Szikiának szállj kopár csucsára,
Ott a helyed a bércz fölött.
Nem itt a hollók károga,
A csacsogó veréb között.
Nem ismer a törpék csoportja,
S a ki talán rád ismer itt:
Nemtelen, irigy károga,
Sárral verné be szárnyaid.

Ott fenn pihenj meg, ottan inkább,
A bérczek holt, kopár falán;
De soha, soha meg ne csaljon:
Csalóka táj a délvirány.
Viráglepel terül a földön;
De sárt föld el a zöld mező.
Illatos bokrok rejtekéből,
Kigyók sziszegnek rád elő.

És járj örökös báratoddal,
Rideg, bús hómezők felett.
Ne bánj, ha utadra kerget,
A szélvész minden felleget

A madridi merénylet.

A katolikus egyház szertartásainak szépségét csak Spanyolországban lehet igazán élvezni. Még Rómában is elvesztették azok fényüket, főleg mióta a pápa birodalma csak saját palotájára és Szt. Péter templomára szorítkozik. Az egyedüli ország, melyben a városok összes lakossága részt vesz a katolikus szertartásokban, a királytól lefelé a koldusig, Spanyolország. Ha nagy egyházi ünnepet kell megülni, Spanyolország úgy a fővárosban, mint a legutolsó faluban az egyházé. Az utcáik feldiszfittetnek, az erkélyeket drága szövetekkel takarják be, mindenütt ol-tárt lát az ember s az egész városban egyházi ének és tömjénfüst emelkedik az ég felé.

A spanyolországi egyházi ünnepélyek között a legszebb a husvéti szertartás, az Istenember feltámadásának és a természet megifjodásának ünnepe, mely Krisztust és a tavaszt dicsőíti, mert győzedelmeskedtek a halálon és a tél fagyán.

Ez ünnep virágvasárnapján kezdődik. Míg más városokban egyszerű faágakat látni csak, egész Spanyolország telve van igazi pálmákkal, hasonlókkal azokhoz, melyeket Jézus tanítványai hordtak kezükben.

Valencia és Andaluzia kertjeinek pálmacsoportjai megrikulnak a husvét előtt és minden erkély telve van e büszke növényekkel, melyek a Megváltó dicsőségét hirdetik. Nincs senki, a mi egyszerűbb és költőibb mint a spanyol katolicizmus élete, mely ki tudta egyeztetni a vallás szigorúságát a galán szokásokkal, az inkvizíció szomorú hagyományait a mór lovagiassággal. Mindenütt ünnep a derűtség uralkodik a Pireneéktől egész az afrikai tengerig, az örök hótól a forró sivatagokig, a komor fenyőtől a kedves pálmáig és Valladolid komor kolostoraitól Granada rónás vidékeig.

S virágvasárnapján történt, hogy Madrid püspöke, a templom küszöbén, a mint a tömjén füstje s a rózsák illata között megáldotta a népet, egyházi díszöltönyben, szent hivatása gyakorlásának egész fenségében, meggyilkoltatták. A legmodernebb fegyverrel, revolverrel sebeztek meg halálosan, megszenteltén a szent egyházat. A püspök a sebbe belehalt.

A spanyol lapok azt mondják, hogy a merénylet rémületbe ejtette egész Spanyolországot és a nép rosz jelnek tekintette a szörnyű esetet. Mint akkor, midőn Franciaországban Sibour érseket meggyilkolták, ép úgy most is azt hirdetik, hogy a gyilkos örült volt. Jámor hazugság, melyet el akarnak hitetni a világgal. Ép úgy, mint Verger, ki megölte Sibour, a madridi püspök gyilkosa is pap. Az egyház fellázadt fia volt, ki felfüggesztetett pap hivatásától és megboszlulta magát. Legalább így magyarázzák meg a bűntényt s köznapit boszúállást emlegetnek ama büntetés miatt, melyről a gyilkos azt hitte, hogy érdemtelenné sujtotta.

De ha az ember összehasonlítja e bűntényt azokkal a vérengzésekkel, melyek az utóbbi időben feltűnő rohamossággal követik egymást, lehetetlen fel nem ismerni azon vad szenvedélyt, mely minden országban, a katolikusoknál ép úgy, mint a hitetleneknél, folyton fokozódó mértékben nyilvánul. Ez a szenvedély magával ragadja a gyengébb vagy romlott lelkeket, kikről azután azt mondják, hogy örültek.

Vannak veszedelmes örültek azon bolondokon kívül, a kiket csak különcökösök, vagy sajtószertű gondolkodásmódjuk miatt nevezünk így.

Azt a meggyőződést hogy az élet feláldozása kiengesztel mindent, feltaláljuk a társadalmi és val-

Kandi szem ottan nem zavar meg,
S hogy szákmányul elejtsenek:
Nem leskelődnek rád sehonnau
Orozva bántó emberek!

Repülj a légbe fel merészen!
Ott vannak a te utaid
Ne halljuk ide lenni: csupán csak
Nagy szárnyad suhogásait.
Mig jársz a napnak közelében,
Sugár ragyog be oda fenn:
Bemocsoklnak a ronda férgék
A föld undok porába lenni!

Petri Mór.

A kapitány előtt.

I.

A „viczcjáték.”

— Alászolgája! — szolt Lövik Ede és bukott az ajtón.

Tántorogva jött, összes hajszálai összegubanczolódván, a bajusza kajlán, szemeiben a mámor. Különbösen sovány ábrázatot, rosz cipőket és még rozszabb gunyát viselt.

— Alászolgája! — mondá — Senki sem felelt neki, mert nem érdemes egy részeg embernek felelni. De a falon függött egy rendszabály holmi vadászati törvényről, az mintha azt susogta volna: „alászolgája.” Lövik ur tehát odament hozzá meghajolt s ismételve alázatos szolgájának vallotta magát.

Azután megakart állni a kapitány előtt. De nem birt. Mert hol a feje bicsaklott előre s ak-

lasi harcok vezéreiben ép úgy, mint a közönséges gyilkosok és társadalom veszedelmes „örültjei” körében. Az a chateauvillaini gyárigazgató, ki a csend-örökre lött, teljesen nyugodt lelkiismerettel tette ezt s ezt igazolják azok, kik vértanunak tartják őt. Ez pedig súlyos erkölcsi tévedés.

És a mi a papokat gyilkoló papgyilkosokban szinte mondhatni következetesen feltűnik, az az, hogy mindegyik reformátornak képzeli magát Valószínű, hogy a madridi gyilkos is azt mondja, hogy az „igazságot” akarta meghonosítani a spanyol egyházban.

Bármint álljon azonban a dolog, annyi kétségtelen, hogy midőn látjuk, hogy a papok körében is az erőszak fegyverei és esetei fordulnak elő: a társadalom nagy betegségének megdöbbenő lázrohamait kell azokban kontatálnunk. Az emberi lelkiismeretben az egyensúly kezd megingani és a spanyolok alig tévednek midőn abban, hogy papok gyilkolnak papokat, nyugtalanító és aggodalmat keltő jeleket látnak, melyek az idők fejlődését sötét színben mutatják lelki szemeik előtt.

H I R E K.

— Szédelgő czég. Meisner Nándor és Wechsler Mór magyarországi illetőségű berlini lakosok 1875. évi márczius hó 11-én Berlinben „Deutsche Effekten-bank, Commandit Gesellschaft von Meisner et Comp.” czég alatt bank- és váltóüzletet nyitottak, melyben jobbara ért-ppapírok- és sorsjegyek részletfizetésekre való eladásával s lombard üzlettel foglalkoztak — 1877 évi október elején a czég tagjai Berlinből megszöktek, magukkal vive az üzleti könyveket. — Berlinben ellenük — vagyon teljes hiánya miatt — a csődöt ki nem mondták. Ez által 22 ügyfelőket összesen 20,000 márka erejéig megkárosítottak. A szakértői vélemény szerint Meisner és Wechsler egy fillérvnyi tulajdon vagyon nélkül kezdték meg üzletüket, a befektetési tőkét a „Stein et Comp.” czég kúltág által betett 30,000 márka képezte, mely után 9% kamat és 50% nyereség-osztalek volt kikötve. — A czég nem volt tehermentes birtokában a károsultaknak eladott sorsjegyeknek, sőt osztr. ezüst-járadékot melyből könyveik szerint 104,600 frtnyi értéket adtak el, depotban soha nem birtak; mindezek alapján a kir. törvényszék nevezetteket csalás büntette miatt vád alá helyezte.

— Az üldözött „nagy dob.” A „IV.—V. ker. kapitányság 40 frt pénzbüntetésre ítélte Rosner Adolf zsidó kávéháztulajdonost, a miért zenekara — a kávéházi szabályrendeletek ellenére — a nagy dobot is használja. Rosner fölebezett, s a főkapitányság a pénzbüntetést 10 frtra szállította le. A kávéháztulajdonos újból fölebezett, előadván, hogy zenekara csakis klaszszikus darabokat játszik, már pedig az ily zene-művek előadásánál a nagy dob nélkülözhetetlen. A belügyminiszterium Rosner Adolfot a fölebezésben foglalt indokok értelmében a pénzbüntetés alól fölmentette.

— Babel tornya a tizenkilencedik században. A legközelebbi párisi nemzetközi kiállításon az emeendő épületek közt lesz egy óriási torony, mely a babeli tornyot fogja az ember eszébe juttatni. E torony magasságát háromszáz méterre tervezik és a kiállítás bejáratánál fog állani. A torony vasból készül s alsó oszlopai, melyeken az egész építmény nyugszik, magasabbak

kor lábai a feje után szaladtak, hol meg a lábai csuszak hátra s ilyenkor aztán a feje is azok után bukott.

S így Lövik Ede kedélyesen hajlongott, hol előre, hol hátra és várta, hogy mivel fogják vándolni őt, a tántorithatlan férfit.

Friedmann zsbárus vádolja, hogy elsikkasztott tőle egy csomó ruhát, a miket neki tisztítás végett adott át.

— Hol a ruha, Lövik?

Lövik ur, mielőtt felelné, az egyensúly helyreállítása végett tántorog egy kicsit s csak azután felel.

— Kérem, nekem eladás végett adta át a ruhát.

Friedmann összecsapja a kezét. Lövik ur folytatja: — Kérem, eladtam a ruhát s a pénzen közösködünk. Az igaz, hogy nem adtam át a pénzt.

— Hát hol van a pénz?

Lövik ur elbámul a szemeit kimereszté, a száját kitérte. Az ember azt hinné, hogy no most mindjárt leharapja a saját orrát.

— A pénz... a pénz... — dünyögi. — A pénz, kérem, elmúlt.

— Elmúlt?

— Igenis elmúlt. Volt, nincs!

— Hát akkor megvesszük magán.

— Megveszik rajtam? Hát tessék meg venni rajtam!

S ravaszul nevetve imigyen folytatá:

— Én, kérem, állandó szegedi lakos vagyok. De nincs egyebem, csak a mi rajtam van. Mert, kérem, én pusztagyermek vagyok.

Öszfejú Lövik Ede büszkén döngeti a melét, hogy ő pusztagyermek.

lesznek a notre dame-i egyház tornyainál. Legfő-
lül óriási erkély lesz s ennek tetejéről hatalmas
villamfény árasztja majd szét sugarait. A középső
részen éttermeket rendeznek be. Az egész épít-
mény sulya hat millió kilogramm lesz s költségét
öt millió frankra számítják. Eiffel műépítész fogja
az óriási tornyot építeni, s csak egy millió segélyt
kér az államtól, mert azt hiszi, hogy a belépti
és bérleti díjak által a költségek többi része fe-
deve lesz. A villamfény oly erős lesz, hogy de-
rült időben Dijonban is látható lesz.

— **Megszökött makhabeus!** Bizonyított
tény, hogy a zsidó, ha egyáltalában besoroztatik kato-
nának, csak azon törekszik „miszerint „manipuliren-
der Feldwebel“ lehessen. Ha sikerül neki azt a chargét
elérni, akkor csakugyan „manipulál.“ Ezenkívül pedig
uzsorával foglalakozik s nem egy tiszt vagy altiszt eskü-
áldozatánál. Ha pedig nem sikerül neki „manipuliren-
der“ lenni, akkor rendszeren megszököik a mint tette megint
Braun Lipót, ki az 5-ik tüzeredtől Kassáról e napok-
ban megszökött. Az illető bundsdorfi (hunfalvi) szüle-
tési izraelita vallású 1'64 m. magas haju, szemita
typussal. Egyenruhával és oldalfegyverrel ugrott meg.

— **Azoknak, a kik Amerikába készül-
nek.** A belügyminiszterium újabb ismét körren-
deletben hívta föl a hatóságok figyelmét azokra
az u. n. ügynökökre, a kik amerikai czégek kép-
viselőinek adván ki magukat, a monarchiában s
általában a kontinensen munkásokat toborzanak,
azoktól az átszállítási költségekre előleget szed-
nek föl s a mikor ily módon jókora pénz össze-
harácsolnak, megszökönek. Amerikában — mint a
körlel mondja — határozottan tiltja a törvény,
hogy az Egyesült-Államokba más idegen államból
szerződéses munkásokat vigyen valaki, s így azok
a munkás toborzók kivétel nélkül szelthamos családok.
Másképp van ez a zenészekkel, a mennyiben az
előbbi törvény nem terjed ki a művészetre, a kik
közé a zenészek is tartoznak. Zenekart lehet szer-
ződteni Amerikába is. Csak hogy a zenészekre
másféle kalmitások várnak az Egyesült-Államok-
ban. Az odavaló „zenészek szövetsége“ ugyanis
kenyérrigységéből mindenre képes, s ha idegen
zenekar telepedik le az Egyesült-Államokban, leg-
először is porbe fogja a zenészek szövetsége az
impreszáriót, s azt akarja elhitetni a törvényszék-
kel, hogy a zenekarban játszókat nem művészek,
hanem iparüző munkások. Ezzel a keresetével
persze elutasítja minden törvényszék, a szövetség
azonban nem enged, sőt inkább csak az elutasítás
után lép igazán akcióba. Addig szekirozza min-
den kigondolható eszközzel a szegény impreszáriót
és a zenészeket, hogy ezek vagy maguktól ott-
hagyják az amerikai diadalokat, vagy az impre-
zárió kénytelen elbocsátani őket. Szóval, mind-
ezekből az a tanulság, hogy rossz dolga van Ame-
rikában mindenkinek s legjobb, ha mindnyájan
idehaza maradunk s még álmunkban sem kívánjuk
látni az új világ ábrázatát.

— **Uralkodók találkozása.** A francia
„Soleil“ egy bécsi levelezője után azt a hírt bocsátja
világgá, hogy a czár az osztrák-magyar uralkodóval és
a szerb királlyal az ausztriai őszi hadgyakorlatok után
leangel területen találkozni fog. Ez azonban a legkép-
telenebb kombináció, mert alig hihető, hogy a czár
találkozni óhajtana Milán királlyal, a ki uralkodása

— Ha nem bírja megfizetni, akkor leüli.

— Hát jól van, legyen lud ha kövér. Én
leülöm. A Friedmann ur meg fizeti aapidit nekem.
Mert én ingyen nem ülök.

— Hát persze, hogy — mondja a kapitány
— maga nem ül ingyen. Hogy is ülne. Magának
diurnumot fizetünk, a miért leengedi magát csu-
katni.

— No igen. — mondja Lövik ur — mert
én, kérem, pusztá-gyermek vagyok.

Ezután Lövik ur különös dolgokat visz vég-
hez a bírósági szobában, s a kapitány jónak látja
öt lecsukatni, míg egy kissé kijózanodik.

Lövik ur köszön a kapitánynak és a vadá-
szati rendszabályoknak tisztességes illemtudással,
hogy: alá — alász — alászolgája! Azután megy
s kettőt lép egy helyett. Az ajtótól aztán vissza-
fordul s azzal a kitünő arczképcsarnokkal, a mily
csak berugott emberek sajátja, okoskodva kiáltja
vissza:

— Kérem, kérem, én csak egy pusztá-gyer-
mek vagyok, kérem. És ez, kérem, csak egy
vicczjáték volt én tölem, kérem. Kérem. Alá —
alászolgája.

S a vicczjátékesináló pusztá-gyermek a du-
tyi hüvös felhomályában aluszsa ki a mánort.

II

Egy élő, a ki attól fél, hogy halott.

— Baj van, kérem baj van! — mondá Far-
kas György ma délelőt a kapitányi szobában.

— Baj? Hát mi az a baj?

— Könyörgöm szeretettel, most alig egy
félórája belefult a Tiszába egy szegény hajós-
legény.

— Hát aztán?

minden fázisában az orosz befolyás megtörésén fára-
dozott Szerbiában s ép ez okból ejtette el annak ide-
jén az oroszbarát Risztica kabinetet. Az nem valószínű
hogy épen az osztrák-magyar uralkodó jelenlétében
történjék meg a találkozás, miután az orosz czár aligha
óhajtja Milán királyt azon állam uralkodójának oldalán
látni, mely Szerbiában olyan szerencsés riválisa Orosz-
országnak.

— **Halalos harez apa és fia közt.** Ko-
vács András baranyamegyei földműves örökös vi-
szálkodásban élt már más fiával. A napokban apa
és fia kikocsiztak az erdőre s miután ami a kul-
acsban volt kiüríték, fölízgatott állapotban kezd-
tek régi szokás szerint czivakodni. Végre az apa
fölkapott szekerére, a lovak közé vágott s ott
hagyta a fiát. Otthon a menyé előtt kezdte fiát
káromolni s midőn fia hazaérkezett, elhalmozta
gorombaságokkal. A fiu ezen annyira dühbe jött,
hogy fölkapott egy dorongot s azzal megütötte
atyját, mire az atya baltát ragadott s rövid tusa
után fiát úgy verte föbe, hogy az alig egy fél óra
mulva meghalt. Még anyi ideje volt hogy a ha-
lotti szentséget fölvehette s megbocsátott atyjának,
akinek oda nyujtá kezét, — de ez gyűlölettelje-
sen fordult el tőle. Az atyát a csendőrök elfog-
ták és átadták a pécsi törvényszéknek.

— **Halalos párbajok statisztikája.** A sta-
tisztika immár azt is kisütötte hogy a párbajozók
hány százaléka hal meg. — A számitás ugyancsak
Franciaországra vonatkozólag történt, de ránk nézve,
kiknél a párbaj oly nagy mértékben ha nem még na-
gyobbban dühöng, mint Franciaországban, nyilván szin-
tén érvényes. Párisban — így szól a statisztika —
1870. óta 847 párbajt vívtak, melyek közül minden
87-ik végződött halállal. A párbajozónak tehát 86 esé-
lye van, hogy életben marad a halál egy esélyével
szemben.

— **Hogy itélik el a zsidót.** L. Schwarz
alias Mózes és I. Spitz alias Búdós nevű zsidók,
az ugynevezett „tantuszokkal“ nagymérvű családok-
kat vittek véghez a felvidéken, még pedig úgy, hogy
a tudatlan népnek arany vagy frank helyett adták
el a „tantuszokat,“ melyeket részint játékpénznek,
részint a korcsmákban kiszolgált étel mennyiség
ellenőrzésére használni szoktak. A kassai törvény-
szék még 1885. május 28-án, négy-négy évi börtö-
nre ítélte a gonosz zsidókat, de a kir. tábla
nem kevesebbet, mint 3 és fél évet engedett le
nekik s csak hat havi börtönrre szabta meg az
íteletet. Miután közel 11 hónap óta fogságban
ültek, a kir. tábla ítélete alapján most már fut-
hatnak. A kir. ügyész bejelentette ugyan felebb-
zesét a kuriához, de addig a zsidók bizonyára
már valami 50 krajczáros név alatt fognak boldo-
gítani más vidékeket a tantuszokkal.

— **Felsült zsidó élelmesség.** Nem régen
megbolondult Kassán egy Glück nevű zsidó, úgy hogy
a Lipótmezőre kellett vinni. Erre az utazásra vállalko-
zott mint impreszárió egy Földi, alias Feldmann nevű
zsidó dakter, ki hitsorsosát a bolondok házába felvé-
tette és a felmerülő költségeikért jótállást is vállalt
el Glück nemokára meghalt. Az intézet gondnoksága
most követelte a közel 800 forintra rugó költsé-
geket, mire a Glück familia egy szegénységi bi-
zonyítvány alapján fizetéképtelenné jelentette magát.
Az intézet gondnoksága aztán a hitsorsói népszerűség

Farkas György nagyot néz, hogy még erre
azt lehet mondani: hát aztán? — Különbön tar-
tozom kijelenteni, hogy a György polgártárs fejé-
ben az agy holmi spirituózus folyadékkal van
összekeveredésben, vagyis — be van csipve, mint
minden komikus alakja a kapitányi szobának.

— Könyörgöm, azt a szegény hajóslegényt
is Farkasnak hívták. Én is Farkas, ő is Far-
kas, már most ki tudja azt nekem bizonyosságul
adni, hogy nem én haltam meg.

— Hiszen elég bizonyosság erre az, hogy
maga él.

György ur hátrahököl. Szemeiben fölcillan
a néma bámulat fénye.

— Hát tudja bizonyosan a tekintetes ur,
hogy én élek?

— Hogyne tudnám, mikor látom.

— De nem addig van ám annak a sorja,
kérem. Adjon nekem bizonyítványt a tekintetes
ur arról, hogy én élek. Mert szeretettel könyör-
göm, nekem holnap dolgom van a tekintetes nagy-
ságos járásbíró főmérnök urnál, a ki beakar csu-
katni, mert tetszik tudni, egy kis „ügyem“ van
nála.

S hamiskásan hunyorit György, hogy hát
tetszik tudni, olyan kicsi, apróka kis ügy az, a
miért lecsukják az embert.

— Már most, csókolom a kezit, hátha el-
kerget engem a nagyságos járásbíró főmérnök ur,
hogy én már nem élek. Tessék nekem irást adni,
hogy én élek.

A kapitány látja, hogy nem boldogul vele
másképp hát ráírja egy szelet papírra, hogy Far-
kas György él.

György ur lábujjhegyre áll, a nyakát előre
nyujtja s összes kíváncsisága ott van a kidülledt
szemeiben, a melyekkel az íróllra néz.

után hajhászó daktert perbe fogta és végrehajtást esz-
között ki ellene. De a zsidó nem hiába ám zsidó;
nem fizetett még most sem, hanem a várost akarja
reábirni, miszerint a költségeket megfizesse. Ezen ügy
már szóba is jött egy közgyűlés alkalmával, de függő-
ben hagyatott, mert egy zsidó dakterért 800 frtot fi-
zetni mégis csak sok.

— **A zsidó Franciaország.** Drumont, pá-
risi hírlapíró, a ki egy zsidó ellenes könyve miatt
egy zsidóval megvívott, ennek következtében kény-
telen volt megvalni a katolikus szellemben szer-
kesztett Mondetól. A szerkesztőhöz intézett bu-
csulevelebből minden kommentár nélkül közöljük a
következő, ékesen szóló passzusokat: „A jelenlegi
polemiák hangjával szemben arra nézve, ki ko-
runk gyalázatosságainak igazmondó történetét
akarja megírni lehetetlen személyét nem vinni a
küzdőlemben azon nyomorultak ellen, kik mindennap
szidalmazták azt ami előttünk drága és szent, kik
a szeretet nemeslelkű nővéreit piszkolják meg, a
kiket még a vadak is tisztelnek. De a világ e
személyek mögött keres nevet, s a név után egy
mellet Engedje meg, hogy mikor bucsut mondok
e lapnak, mely az enyém is volt, hivatkozom arra,
hogy hosszú irodalmi pályám alatt számtalan lap-
ba dolgoztam, sok kérdést tárgyaltam, függetle-
nül ítéltém s emberek műveik felett, anélkül,
hogy valaha vádoltak volna arról, hogy oly lármás
sikereket kerestem, melyek a toll szenvedélyéből
erednek. Csak akkor hagytam el a nyugalom, mi-
kor ama szabadkőműves és zsidó-bandáról beszél-
tem, mely miután megrontotta Franciaországot
és hazánkat Európa játéklapdjává tette, csak
papjainkkal, szerzeteseinkkel és apácáinkkal
szemben tud mutatni bátorságot. Azok kiket vé-
deni kísérlettem meg, nem fogják tőlem megta-
gadni jutalmamat: imáikat amaz íróért, az egyház
alázatos fiáért, ki csak azért nem engedelmeske-
dett törvényeinek, mert felháborodott ama bán-
talmakon, melyekkel az anyát illették, akit ő
tisztel.“

A mérsékleti egyletekről.

Az országos erkölcsnemesítő tarsulatnak
egyik főczélja lesz az országban mérsékleti egy-
leteket alakítani. Az Egyesült-Államokban és An-
gliában terebélyes fáva izmosodott temperance-
society-k át lesznek ültetve idegen talajba. Kiván-
csian várják sokan miként fognak azok hazánk-
ban virágozni? Eredményezni fogják-e a takaré-
kossági szellem meghonosítását? Mily befolyással
lesznek társadalmi életünkre? A mit bizony sok
tekintetben gyökerestől kell mielőbb átalakíta-
nunk, nehogy a ferde szokások és felfogásoknak
középosztályunk java része is áldozatul essék. Én,
a ki ez egyleteket ismerem a hazájukból s gyakran
csodálva kísérem figyelemmel működésüket, meg-
vallom, sokat várok tőlük s előre is üdvözlöm
őket Magyarországon.

A mérsékleti egyletek a kitarató angol faj
állhatatosságán, — st. mondhatni, vérebe átment
előszereteten, tartják fenn magukat. Hogy mi is
megkedveltecsük, azt hiszem, nem lesz szükségünk
vérátöntésre. A mérsékleti egyletek tagjai a ta-
karékoskodás terén félre szoktak tenni holmi
rangbeli vagy születési álszégeket; pedig az

Örül neki szörnnyen. De aztán meggondolja
magát, hogy hát mit ér az az irka-firka. Lemon-
dólag int a kezeivel, s lassan motyogja:

— Ugy sem ér az a „pöcsét“ semmit.

Azonban átveszi a papírt s meggy kifelé. A
folyosón odamorgogja egy hajdunak:

— Hiszen nem lehet azzal ott bent be-
szélni!...

Ma délután újra szerencsétette látogatásá-
val György ur a kapitányi szobát.

Valami ringy-rongy kék kendő volt a hátára
tüzve gombostűvel. Azt hozta ő nagy szegény-
kezve, hátratekintve rá olykor. Akár a kis kutya,
a melynek farkára papirkolonczt kötnek.

— Kérem szeretettel, hát szabad illet tenni
egy becsületes emberrel?

— Milyet?

— Hát illet e! — S hátramutat a rongy-
ra. — A fiákerosok rakták rám.

— Hát miért nem veszi le?

— Hogy levegyem? Nem addig az, uram!
Fölhoztam, hogy lássák az urak is, mert én be-
pörölöm becsületsértésért azt a fiákerost.

— De hiszen ez nem képez becsületsértést.

— Nem képez? Nem képez hát, ugy é?

Hát jól van, könyörgöm, akkor elmegyek.

S megy is, de az ajtónál visszafordul.

— De azért élek, ugy-e tekintetes ur?

— Nagyon!

— 'Sz akkor jól van hát.

Elmegy s odakinn motyogja:

— Má mömmög nem lehet velük beszélni!

—ny.

angol nép arisztokratikus, még jobban tán, mint mi: ha tebát nekik sem derogál fogaikhoz verni a garast, s megvonni maguktól még azt is, a mire tellenek ugyan, de nélkülözhető, mi magyarok is, azt hiszem, belevonhatjuk egész uri osztályunkat azon egyedül üdvös működési körbe, a mely példaadólag lesz hivatala elől a zászlót lobogtatni. A gyökeres átalakítást társadalmi életünkben az előkelőbb körökben kellene megkezdeni. A többi azután utána indulna magától.

Minden egyes temperance-society egy fő több segéd- és számtalan fiók-egyesületből áll. Ezek úgy, mint az egyes tagok tartoznak egymást az erkölcsi és anyagi téren kölcsönösen támogatni, hogy minden kísértésnek ellenállhassanak.

A ki ily egyetbe lép, az kötelezi magát, még pedig esküvel arra, hogy takarékoskodni fog mérsékletes lesz mindenben, s különösen a szesz italok élvezetében minden tulságtól óvakodni fog. A tagok legtöbbje annyira szigorúan megtartja ez utóbbi részét fogadalmának, hogy soha, semmiféle szesz ital nem iszik. Még a rumos theat és tojasos puncos is annak tekinti. Ha a mérsékletegyleti tag megszegi fogadalmát, s a tilalmak ellen vét, azonnal vizsgálat lesz az egylet által ellene elrendelve. Az egyleti közzvaldó feladata kifürkészni, hogy hol, mely alkalomra és mily körülmények közt itta le magát? Ha vajjon nem erőltették-e? És akkor jaj az erőltetőnek, legyen az akár egyleti tag, akár az egyleten kívül. Keresnek utat és módot a példás megbüntetésére, vagy társadalmilag hatnak oda, hogy érzékeny csapást szenvedjen. A vétkes tag a vizsgálat befejezte után az egylet esküdtseke elé állítatik, midőn ügye egész terjedelmében és szabályszerűen, akár egy közönséges fegyelmi vagy büntető, le lesz tárgyalva s ha ez alkalommal kitűnik, hogy a vétkezett tag még javítható, pénzbüntetésre a büntetés, ha azonban javíthatatlan iszákos embernek találják, aki fölött uralkodik már a szenvedély, ki lesz ítéletileg rekesztve az egyletből, ráadásul pedig közmegegyezéssel sújtják, éreztetve vele lépten-nyomon, a kirekesztettség megbélyegző hatását. Egyes állatokban azonban még ezel sincs vége a bűn esésnek, hanem a kirekesztés után, mint esküszegő bűnhődik az állam büntetőtörvénye szerint. És így még börtönbe is kerül. Vannak államok és vallásfelekezetek, melyek megenyedik, hogy a nő részeges férjétől s viszont ez attól törvényesen végleg elválhasson. Egyébként is az amerikai nők a részeges férjet a sors legnagyobb csapásának tartják. Oly esetben, midőn mind a két szüle neki adta magát a szesz italok élvezetének, a gyermekeket, nehogy a rossz példát kövessék hatóságilag elvéteti az egylet a családi tűzhelytől, s a saját árvaházában nevelteti.

A mely államban a mérsékleti egylet hatalomra vergődik, ilyekézik a törvényhozást is a saját céljainak megnyerni, s mi hamarabb megszüntet minden nyilvános korezmát vagy italmérőt, a kit rajta kap, hogy titokban pálinkát, sört vagy bort árul, azt hatóságilag kegyetlenül megbírságotatja, ha fizetni nem képes, vagy ismétli a tilalomáthágást, még az állam területéről is kitiltja. Így minduntalan beleavatkozik a nem tagok dolgaiba is. A részeg embert az utcákról, vagy a közhelyekről bekísérteti, jól megbírságotatja, mialatt kivallatja, hogy hol vette a szesz ital. A kártyásokat vagy egyéb szerencsejátékokat szétgraszálja, sőt kártyát sem enged árulni. A legszűkebb körű klubokat is vizsgálhatja. E beavatkozásai sok helyen visszatetszést szünelk s azért a mérsékleti egyletnek úgy Angliában mint az Egyesült-Államokban van számos ellensége is.

Árnyoldalul tekintik azt, hogy Amerikában a szesz és sörtermelést, alig számbavehető gazdasági iparrá apasztotta, s hogy a szőlőmivelés, a bortermelést együtt, dacára a kedvező talajnak, nem bír felvirágozni.

A tapasztalat azonban azt bizonyítja, hogy a hol ily társulat létezik, ott a nép általában véve nem csak jómódu, de a szó szoros értelmében gazdag.

Hogy a mérsékletegyleti tagok, ne mindég csak vizet legyenek kénytelenek nyakalni, divatos italokat találtak ki a számunkra így a sok mindeféle aromás olajat és a rootbeert, azaz vörös sert, ezek élvezete semmiféle részegítő hatással nem jár; emelgős, édes italok Szeretik az angolok inni az almabort is, de attól, ha már jól ki van forrva, meg lehet ittasodni s majd erősebb mámorot okoz, mint a valódi pezsgő. A szirupos szoda víz és gazdók a temperance italok, melyek egyletileg engedélyezvők.

De ha epenséggel borra vagy pálinkára fájna a foga valamelyik egyleti tagnak, az azt minden esküje mellett is, a tilalom megsértése nélkül élvezheti, de csak orvosi rendeleltre. Köztudomásu ugyanis, hogy az amerikai orvosok a lázt a betegnél sok esetben szesz italokkal csillapítják, még pedig tapasztalt jótékony eredménnyel. Ha tehát valakire az orvos ráfogná, hogy láza van, rendelvényezhet a számára egészen a megittasodásig szesz italokat. Cselekszik is sokat, s az

orvosoknak ebből nem csekély jövedelmük van. Még több a gyógyszereseknek, különösen ott, hol korcsmák s bormérés tiltva vannak. A gyógytárak legtöbbje tele van csapos hordóval s a szesz italok százféle fajával. Majd minden egyes beteg más-más folyadékkal óhajtja a lázat csillapítani. Az orvosok és gyógyszereszek, úgy tapasztaltam, mindenütt legbuzgóbb hivei a mérsékleti egyletnek.

A kártyajáték tilalmát is sokan szeretik kijátszani, sakkoznak, vagy biliárdoznak pénzben. s ezer nemet találják ki a versenyzések és fogadásoknak, sehol oly nagy fogadási vállalkozás nincs mint éppen az angoloknál.

Meglepő látványt nyújt vasárnap, vagy ünnepnapon egy mérsékleti város, a maga ünnepeie csendjével s néptelen, kihalt utcáival. A boltok, üzletek mind záraa vannak. egyetlen zsemle nem lehet kapni sehol. A gyárak, malmok, iparosok nem dolgoznak, munkásaikat hazabocsájtják s az utcákon mégis alig látni embert. Valóban csodálkozni lehet azon, hogy hová tudnak annyira eltűnni? Pedig a dolog igen egyszerű. Mindenkiel van családja, vagy ismerőse, s azzal tölti el csöndben a napot, elvonulva a világ zajától, a melyben egész héten át ugys volt módja elég.

A mérsékleti elvekkel nem fér össze az ok nélküli zaj. Zajosabb mulatságokat nem is igen lehet ott látni még farsangon át sem. A mérsékletesség sok minden apróságra van már befolyással, csupán egyetlen egyet nem bír részben se megtörni, a női luxust az öltözködésben. Ez lesz azt hiszem, nálunk is a fűgét mutató Komárom vára!

M. L.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Uj lakások. Két csavargó a törvénytörés e'ött áll. — Hol lakik ön? — kérdi az elnök az egyikőtől. — A szabad ég alatt. — S ön? — Egy emelettel lejjebb.

— Gyöngéd rokon. Az öreg báró rajtakapja unokaöccsét, mikor ez nevére váltókat hamisít Keserű szemrehányásokat tesz neki. — Kedves bátyám — szól elegikus hangon a rajtakapott. — higye el, sohasem tettem volna, ha nem óhajtottam volna, hogy némi emlékem legyen öntől. S az öreg báró megbocsátott.

KÖZGAZDASÁG.

— A „Magyar-Francia-Biztosító-Részvény-Társaság“ f. évi ápril hó 17-én Bittó István ő exczellentiája elnökle alatt 1885. évi rendes közgyűlését tartotta meg. Az igazgatósági jelentés kiemeli, hogy a folytatórtó gazdasági válság és az általa minden téren előidézett forgalmi pangás a biztosítási üzlet menetére is — ez a termelői és kereskedelmi tevékenység legfontosabb ágazataival minden más üzletnél szorosabban léven összenőve — benítő és sok tekintetben hátrányos hatást gyakorolt. Eme sajnálatos tény többé-kevésbé a legtöbb biztosító-társaságnak mult évi zárszámadásaiban meggyőző kifejezésre talal és ugyanazért megelegedésére szolgál az igazgatóságnak, hogy oly eredménnyel léphet a közgyű és elé mely a lefolyt és általánoságban kevésbé kedvező biztosítási üzletre és különösen a jégágszat passziv eredményére tekintettel kielégítőnek mondható s hogy azon kellemes helyzetben van — a tartalékok több, mint elégségesen történt javadalmozás mellett — a mult évihez hasonló magasságu osztalék fizetését javaslatba hozhatni. Az igazgatóság újabb bizonyítékát véli ebben látni az üzlet szilárd alakulásának a mely kevésbé kedvező viszonyok között is megfelelő jövedelmezést helyez kilátásba. A tőbiztosításoknál a nyersdíjbevétel 4.462.375 frt 52 krt (az előző év 4.304.151 frt 55 krja ellenében) tehát 158.223 frt 97 krral többet eredményezett; folyó kockázatokra teljesen természetesen 934.766 frt díjtartalék, (a tiszta díjak 380/0-ja, 200/0-kal több, mint az előző évben és 115.000 frttal több a tapasztalatszerűleg szükségeltsegnél) függő károokra pedig 264.605 frt tartalék lett visszahelyezve; az üzletág maradványa 111.783 frt 35 kr. A szállítványbiztosítás 1.646.558 frt 35 kr nyersdíjbevétel (a mult évi 1.829.317 frt 51 kr ellenében) tehát 182.759 frt 16 krral kevesebbet tüntet ki; folyó kockázatokra tartalékul 164.111 frt 12 kr és függő károokra 203.940 frt helyzetetett kiadásba, az üzletág tehát 51.310 frt 10 kr nyereséget eredményez. A kimutatott díjbevétel-csökkenés az indirekt üzlet lassanként való feladásának és a már majdnem teljesen szervezett direkt üzlet csaknem kizárólagos művelésének következménye. A jégbiztosításnál nyersdíjakban 795.663 frt 36 kr (a mult évi 958.357 frt 98 kr ellenében) 162.694 frt 62 krral kevesebb bevételeztetett. Ez üzletág 29.719 frt 71 kr veszteséggel járt, mely kedvezőtlen eredmény a mult év, számos és érzékeny károkat okozott, rendkívüli időjárásának tulajdonítható. A földtermekek árának alacsonyága természetesen a biztosítási érték csökkenését és ezzel kapcsolatosan a díjbevétel megfelelő kevesbülését vonta maga után. Az életbiztosítás 1885. végével 99.5 kötvénnyel

19,106.463 frt tőke és járadékról szóló biztosítási állagot tüntet ki. Az 1885. évben 97.000 frt összegig felmerült káresetek 36.221 frt 89 krral maradtak a várható halandóságon alul díjtartalékul 1,428.781 frt 80 kr (344.761 frt 56 krral több mint az előző évben). Ezen ágazat nyeresége 45.014 frt 62 krt tesz. A társaság 1885 deczember 31-én az elemi biztosítási ágakban 1.208.037 forint 42 krnyi, az életbiztosítási ágban pedig 1,428.781 frt 80 krnyi, összesen 2,636.819 frt 22 kr díjtartalékkal, azonkívül 1,434.344 frt 85 krnyi agió, arfolyamkülönbözeti és nyeresémi s külön tartalék fölött rendelkezik. ami 506.314 frt 89 krnyi emelkedést jelent Valamennyi ágak kártartalékai összesen 439.501 frt 15 krra rugnak. A társaság által folytatott valamennyi biztosítási üzletág díjbevétele a lefolyt évben tett 7,574.439 frt 01 kr. A mérleg 357.692 frt 06 krnyi tisztanyereséget tüntet ki, melyből az alapszabályilag előirt tartalékok és díjazások levonása után osztalékul részvényenkint 30 frank = 60/0 aranyban fiztetetik. Az igazgatósági jelentéshez fűzött üzleti jelentésből kitűnik, hogy a társaság fenállása óta díjakban 33,811.321 frt 6 krt bevételezett és károkkért 23,374.422 frt 77 krt fizetett ki; díj és egyéb tartalékokra pedig — a függő károkon tartalékokat 493.501 frt 15 krt nem is számítva, 4,071,163 frt 57 krt gyűjtött. A teljesen befizetett részvénytőke 4 millió frt aranyban.

Budapesti tőzsde.

Érték-tőzsde.

— április 27-én.

Lapunk zártakor jegyezték a következő árakat:

Magyar aranyár. 40/0.....	102.80
„ papírjádék	95.40
Osztrák hitelrészvény.....	288.—
Magyar hitelbank.....	292.—
Jelzálogbank	124.
Magyar földhitelintézeti zálog levél 4 1/2 0/0.....	99.50
Osztrák-magyar bank zálog levél 4 1/2 0/0.....	101.75
Cs. kir. kör. arany	5.83
20 frankos arany.....	9.99
Német márka.....	61.50

Gabona-tőzsde

Lapunk zártakor jegyezték:

Buza, bányási.....	76-81 kg.	8.10-8.65
„ tiszavidéki.....	76-81 „	8.05-8.60
„ pestvidéki.....	76-81 „	8.05-8.60
„ fejérmegyei.....	76-81 „	8.10-8.65
„ bácskai.....	76-81 „	8.15-8.70
„ északmagyarországi.....	76-81 „	7.70-8.35
rozs.....	70-72 „	6.15-6.25
árpa takarmány.....	60-63 „	5.10-5.80
„ égetni való.....	62-64 „	5.70-6.70
„ sörfőzdei.....	64-66 „	7.—8.60
zab.....	39-41 „	6.10-6.60
tengeri új bányási.....	75 „	5.15-5.20
„ másnemű.....	73 „	5.10-5.15
küles.....	—	4.40-8.90
káposzta repce.....	— kg.	—
repce, új.....	—	—

Marhavásár.

Pozsony, április 27-dikén. Fölhajtott összesen 1019 drb hizott marha, köztük 825 drb magyar ökör, 6 drb tehén 4 bika, 1 bivaly, 154 drb német ökör, 25 tehén, és 4 drb bika, — drb gácsországi ökör. Az irányzat nagyon élénk volt. Kitűnő minőségű árúk keresettek. Árak jegyeztettek: magyar ökör 48-60.50 frt, német ökör 50-61 frt.

Bécs, április 27-dikén. Fölhajtott összesen 1326 darab és pedig 550 magyar, 416 galicziai és 330 német. E szállítmány a hat napi szükségletre is elégtelen volt, s így elsőrendű árúk 1.50 2. könnyebb fajták 3 frttal magasabban fizetettek. Árak: magyar ökör 49-59 frt, galicziai 50-57 frt, német 50-62 frt.

Sertés-üzlet.

Budapesti sertésvásár. (A kőbányai sertéskereskedelmi-csarnok jelentése.) április 27-én. Az üzlet változatlan. Magyar urasági öreg, nehéz 40-42 frttig, fiatal nehéz 43-43.50 frt., közép 42-42.50 frt., könnyű 43-44 frt, közönséges szedett nehéz 41-42 frt., közép 41-42 — frt, könnyű 42-43 frt. Szerbiai nehéz 41-42 frt, közép 41-42 könnyű 41-42 frt. Hizó egy éves — frt. Hizó két éves makkos —. Hizó öreg —. frt.

Az árak hizalt sertéseknél páronkint 45 kilós 10/0-os levonással métermázsánkint értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek adtak el. A vevőnek páronkint 4 frt aranyban vám fejében megtérítették.

Bécsi sertésvásár, április 27-én. Fölhajtott összesen 5162 darab, 1210 darab középszerű és 1653 darab nehéz sertés, 2299 süldő. A csekélyebb szállítmány következtében bakonyiak 8, a süldők 2 frttal magasabban fizetettek. Csak a legsürgősebb szükséglet fődötetett. Fizettek: nehéz bakonyi 40-43 frt, silányabb 35-40 frt, süldő 34-44 frt, szalonna 42-43 frt, zsír 47-48 frt. (100 kilogrammonkint.)

Felelős szerkesztő SZALAY KÁROLY.